

Na Svjetski dan voda, Centar za životnu sredinu predstavlja studiju koju je objavila partnerska organizacija CEE Bankwatch, a po kojoj su međunarodne razvojne banke podržale 82 hidroenergetska projekta širom jugoistočne Evrope, uključujući i one u zaštićenim područjima.

Od 2005. godine Evropska banka za obnovu i razvoj, Evropska investiciona banka i Grupa Svjetske banke odobrile su kredite i garancije u ukupnom iznosu od 727 miliona evra za 82 hidroelektrane. Ovo uključuje 37 projekata u zaštićenim područjima kao što su nacionalni parkovi i Natura 2000 područja.

Nataša Crnković iz Centra za životnu sredinu ističe: "U Bosni i Hercegovini je jako teško doći do informacija ko su stvarni finansijeri hidroenergetskih projekata pa nam ova studija dosta pomaže. U Koaliciji za zaštitu rijeka BiH zaključujemo da je najveći problem finansiranja povezan sa podsticajima zbog kojih se investitori odlučuju za ovu vrstu projekata dok podsticaji za solarnu i vjetro energiju izostaju".

EBRD je najveći poznati finansijer hidroenergije na Balkanu. Banka je podržala ukupno 61 hidroenergetsko postrojenje sa 126 miliona evra, od kojih je 29 u zaštićenim područjima ili međunarodno priznatim područjima značajnim za biodiverzitet. Iako je banka posljednjih godina bila opreznija, još uvek razmatra finansiranje hidroelektrane Babino Selo na Vrbasu kao i 15 hidroelektrana u kaskadi na rijeci Neretvici u Bosni i Hercegovini. Oba projekta su planirana u područjima sa bogatim biodiverzitetom.

"Finansijeri moraju preuzeti svoj dio odgovornosti i osigurati usklađenost sa lokalnim i međunarodnim standardima. Neodgovorne investicije mogu zauvijek uništiti stotine netaknutih balkanskih rijeka", kaže Igor Vejnović, istraživač organizacije Bankwatch zadužen za hidroenergiju i koautor studije.

Studija je takođe utvrdila da novac koji plasiraju komercijalne banke igra ključnu ulogu u omogućavanju kontroverznih hidroenergetskih projekata. Njihovo finansiranje je teže pratiti zbog nedostatka transparentnosti, ali autori studije su identifikovali 158 postrojenja sa takvim finansiranjem, od kojih su 55 u zaštićenim područjima. Najaktivnije komercijalne banke sa identifikovanim kreditima su austrijska Erste & Steiermaerkische banka i italijanska Unicredit Grupa, od kojih je svaka finansirala po 28 projekata.

"Balkanske rijeke su od izuzetnog značaja za Evropu. Cunami hidroelektrana ugrožava biodiverzitet i lokalne zajednice. Mnoge hidroelektrane koje su banke finansirale nikada ne bi bile dozvoljene u njihovim matičnim zemljama", kaže Ulrich Eichelmann iz organizacije Riverwatch.

"Dobra vijest je da više od hiljadu planiranih hidroelektrana još uvijek nema finansiranje, tako da još uvijek se puno toga može uraditi kako bi se spasile jedinstvene rijeke na

Međunarodne banke podstiču cunami hidroenergetskih projekata koji uništavaju netaknute rijeke Balkana

Balkanu”, izjavio je Gabriel Schwaderer, izvršni direktor EuroNatur fondacije. Studija je izrađena u okviru kampanje “Sačuvajmo plavo srce Evrope” koju u Bosni i Hercegovini sprovodi Centar za životnu sredinu. Oko 2800 novih brana trenutno je planirano na teritoriji između Slovenije i Albanije. U cilju suzbijanja ovog uništavanja životne sredine, “EuroNatur” i “RiverWatch” pokrenuli su kampanju “Sačuvajmo plavo srce Evrope” u saradnji sa lokalnim partnerima u zemljama Balkana.

Izvor: czzs.org